

تأثیر اقدامات مدیریت منابع انسانی در بهبود رفتار شهروندی سازمانی از دیدگاه اسلام

محسن اکبری^۱، معصومه قاسمی شمس^۲، هانی نیکوکار گوهری^۳

چکیده

امروزه سازمان‌ها به منظور بهبود کارایی و اثربخشی سازمان و تحقق چشم‌انداز و فلسفه‌ی وجودی خود، نیازمند کارمندی هستند که رفتارهایی فراتر از نقش‌هایی که در شرح شغل سازمانی وجود دارد، از خود بروز دهند. چیزی که امروزه از آن با عنوان رفتار شهروندی سازمانی یاد می‌شود. البته اهمیت این امر در سازمان‌های خدماتی همچون نیروی انتظامی دو چندان است؛ از سوی دیگر دین مبین اسلام بالاترین و بهترین برنامه زندگی و عمل است و پتانسیل‌های بی‌نظیری دارد که مدیریت منابع انسانی با به‌کارگیری آن می‌تواند اقدامات مؤثرتری را انجام دهد و رفتارهای فرا نقشی را در کارمندان ارتقاء بخشد. هدف مقاله فعلی مطالعه‌ی نقش اقدامات مدیریت منابع انسانی در پرتو تعالیم اسلامی برای بهبود رفتار شهروندی سازمانی است؛ در این مقاله ابتدا رفتار شهروندی سازمانی و مدیریت منابع انسانی از دیدگاه اسلام و سپس نقش مدیریت منابع انسانی اسلامی در تقویت رفتار شهروندی سازمانی مورد بحث قرار گرفت. نتایج نشان داد که دین اسلام سرشار از آموزه‌هایی است که دارای ظرفیت شگرفی برای ارتقا و بهبود رفتارهای مطلوب در کارمندان است و اگر هریک از زیر نظام‌های مدیریت منابع انسانی یعنی کارمندی، انتخاب، آموزش و توسعه و جبران خدمت، پاداش و ارزیابی عملکرد با در نظر گرفتن آموزه‌های مکتب اسلام، قرآن و اهل بیت (ع) انجام پذیرند، ارتقا و بهبود هرچه بیشتر رفتار شهروندی سازمانی را به همراه خواهد داشت و در نهایت منجر به اثربخشی سازمانی خواهد شد.

واژه‌های کلیدی: رفتار شهروندی اسلامی، مدیریت اسلامی، مدیریت منابع انسانی

۱. دانشیار، مدیریت رفتار مصرف کننده، گروه مدیریت، دانشکده‌ی ادبیات و علوم انسانی، دانشگاه گیلان، رشت، گیلان، ایران.

۲. دانشجوی دکتری، گروه مدیریت، دانشکده‌ی اقتصاد و مدیریت، دانشگاه علامه طباطبایی، تهران، تهران، ایران.

۳. دانشجوی دکتری مدیریت سیاست گذاری بازرگانی، گروه مدیریت، دانشکده‌ی ادبیات و علوم انسانی، دانشگاه گیلان، رشت، گیلان، ایران.

تاریخ دریافت مقاله: ۱۳۹۷/۰۱/۱۲

تاریخ پذیرش نهایی مقاله: ۱۳۹۷/۰۸/۱۷

نویسنده مسئول مقاله: محسن اکبری

E-mail: Akbarimohsen@gmail.com